

Societat, família i escola

Codi: 102006

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	FB	2	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Paloma Valdivia Vizarreta

Correu electrònic: Paloma.Valdivia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Paloma Valdivia Vizarreta

Alejandro Montes Ruiz

Enric Saurí Saula

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és estudiar la relació entre la societat, la família i l'escola.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Analitzar i incorporar de manera crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals multiculturalitat i interculturalitat discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible.
- Conèixer l'evolució històrica de la família, els diferents tipus de famílies, d'estils de vida i educació en el context familiar.
- Demostrar que comprèn la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació infantil i als seus professionals.
- Dominar habilitats socials en el tracte i relació amb la família de cada estudiant i amb el conjunt de famílies.
- Participar i implicar-se en els actes, reunions i esdeveniments de la institució a la qual es pertany.

- Promoure i col·laborar en accions, dins i fora de l'escola, organitzades per famílies, ajuntaments i altres institucions amb incidència en la formació ciutadana.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació a l'acció.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
2. Comprendre els processos que es donen en les accions educatives i la seva incidència en la formació integral, tot assumint que l'exercici de la funció educativa ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
3. Conèixer i saber exercir les funcions de tutor i orientador en relació amb l'educació de la família.
4. Conèixer l'evolució històrica de la família, els diferents tipus de famílies, d'estils de vida i d'educació en el context familiar.
5. Conèixer la natura de les qüestions més rellevants de les societats complexes en termes de gènere, edat, classe i ètnia i incorporar una lectura crítica respecte a les diverses formes de desigualtat i exclusió social.
6. Crear i mantenir llaços de comunicació amb les famílies per incidir eficaçment en el procés educatiu.
7. Demostrar que coneix l'evolució de les implicacions educatives de les tecnologies de la informació i la comunicació i, en particular, de la televisió en la primera infància.
8. Identificar el marc d'autonomia del Mestre en la societat actual.
9. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
10. Promoure i col·laborar en accions, dins i fora de l'escola, organitzades per famílies, ajuntaments i altres institucions amb incidència en la formació ciutadana.
11. Reconèixer el valor social de l'educació i el valor de la diversitat per adquirir recursos que afavoreixin la integració educativa i l'actuació en contextos multiculturals.
12. Reflexionar en grup sobre l'acceptació de normes i el respecte als altres.
13. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

Bloc A. Pedagogia.

Dret a l'educació, infància i polítiques familiars

1. El dret a l'educació des d'una perspectiva històrica
2. La protecció a la infància
3. El paper educatiu de la família

Gestió de les relacions en la comunitat per a la convivència

4. Gestió de les relacions comunitàries i família
5. Escola, diversitat i desigualtat: el tractament de la diversitat des de l'escola. Desigualtats i discriminacions.

Bloc B. Sociologia.

Canvis socials i diversitat familiar

1. Diversitat familiar i escola
2. Ruptures i separacions i escola
3. Conciliació laboral i familiar

4. Pobresa i exclusió educativa

5. Interculturalitat. Famílies transnacionals i criança

Participació família-escola

6. La participació de les famílies a l'escola: perquè i per a què?

7. Les estructures de participació de les famílies a les escoles.

Metodologia

- Seran classes dinàmiques i digitals pel gran grup: la classe digital dirigida al gran grup permet l'exposició dels principals continguts i elements de discussió dels diferents blocs temàtics i els seminaris són espais de treball en grup petit per analitzar i debatre les activitats proposades pel professorat principalment al Campus Virtual, per tal de complementar les sessions teòriques. Els seminaris es faràn presencials a l'universitat i són d'assistència obligatòria i els estudiants s'adscriuran a un dels grups programats a principi de curs.

- Les activitats supervisades pel professor fora de l'aula inclouen el conjunt de tutories individuals i grupals, físiques i virtuals, que han de servir per resoldre dificultats, orientar tasques i assegurar la comprensió dels aprenentatges de l'assignatura.

- El treball autònom és el que realitza l'estudiant de forma independent i suposa la preparació de lectures, casos i altres tipus de tasques, exercicis o treballs, per tal de treure el màxim aprofitament de les sessions i assolir els objectius de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitat d'avaluació	0	0	7, 8
Presencial en gran grup	30	1,2	5, 7
Seminaris	15	0,6	7, 8
Tipus: Supervisades			
Activitats Supervisades	30	1,2	6, 7
Tipus: Autònomes			
Activitats autònomes	75	3	7

Avaluació

L'avaluació proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha a continuació.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat. Es portarà un control específic d'assistència i participació a tots els seminaris, tant teòrics com metodològics.

Les qualificacions obtingudes en cadascuna de les activitats avaluatives es lliuraran a l'estudiant en un màxim de 20 dies mitjançant publicació dels resultats a l'aula Moodle. Un cop lliurades les qualificacions l'estudiant podrà fer la revisió de la nota en les hores que el professor té destinades a tutories durant els deu dies posteriors a rebre la qualificació.

La nota final de l'assignatura es calcularà ponderant les activitats d'avaluació proposades, segons allò indicat a la graella. Per poder superar l'assignatura s'han d'aprovar amb un mínim de 5 cadascuna de les activitats avaluatives de que consta. Els i les estudiants podran fer una reavaluació en cas de no haver superat alguna de les evidències d'avaluació (dins del període lectiu i marcat al cronograma). La nota final d'aquesta reavaluació serà la serà la d'aprobat o no aprovat.

Les dates de les diferents activitats avaluatives figuren a la taula següent:

Activitat	Pes	Dates Grup 61	Dates Grup 62
Aprofundiment Seminari Bloc A (grup)	15%	Data seminari	Data seminari
Aprofundiment Seminari Bloc B (grup)	15%	Data seminari	Data seminari
Prova Bloc A (individual)	25%	09/11/2021	29/10/2021
Prova Bloc B (individual)	25%	11/01/2021	10/12/2021
Evidències Seminaris Bloc A (individual)	10%	Dies seminaris	Dies seminaris

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent.

Totes les activitats desenvolupades per l'estudiantat han d'estar orientades a aconseguir una societat inclusiva i accessible que permeti d'avançar cap a la plena autonomia dels personis, eviti la discriminació i propiciï la igualtat d'oportunitats per a tothom. Utilitzarà un llenguatge inclusiu d'acord amb el següent document:

<https://www.uab.cat/doc/pistes-us-no-sexista-llenguatge>

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Recordem que, en el cas de la llengua catalana, a 1r i 2n curs es demana que l'estudiant tingui una competència lingüística equivalent al Nivell 1 per a Mestres d'Educació Infantil i Primària i que a partir del 3r curs del Grau l'estudiant haurà d'haver mostrat una competència equivalent al Nivell 2 per a Mestres d'Educació Infantil i Primària (més informació sobre aquests nivells a <http://www.uab.cat/web/els-estudis/-competencia-linguistica-1345698914384.html>).

(Veure "Normativa d'avaluació en els estudis de la UAB"

http://mat.uab.cat/~seccio/documents/arxiu/Normativa_avaluacio.pdf).

La copia o plagi, en qualsevol tipus de prova avaluativa, constitueixen un delicte, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).

Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professor/a considera que un alumne/a està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.

Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part significativa del treball d'un/a altre/a company/a.

Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

Es recomana que abans d'entregar una evidència d'aprenentatge, cal comprovar que s'ha escrit correctament les fonts, notes, citacions textuais i referències bibliogràfiques seguint la normativa APA i d'acord a la documentació que es resumeix en fonts de la UAB:

(Veure documentació https://ddd.uab.cat/pub/recdoc/2016/145881/citrefapa_a2016.pdf)

(veure documentació de la UAB sobre el plagiat a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Aprofundiment Seminari Bloc A (grup al)	15%	0	0	1, 4, 7, 9, 11, 12, 13
Aprofundiment Seminari Bloc B (grup al)	15%	0	0	10
Evidències Seminaris Bloc A (individual)	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 13
Evidències Seminaris Bloc B (individual)	10%	0	0	2, 11, 12
Prova Bloc A (individual)	25%	0	0	3, 4, 5, 6, 11
Prova Bloc B (individual)	25%	0	0	2, 3, 6, 7, 8, 10, 11

Bibliografia

Aler Gay, I. (2006). La transformación de la maternidad en la sociedad española: 1975-2005. Documento de trabajo 22006/02. Centros de Estudios Andaluces.

Andrés, S. & Giró, J. (2014). El papel y la representación del profesorado en la participación de las familias en la escuela. *Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 19 (1) , 61-71. doi: <http://dx.doi.org/10.6018/reifop.19.1.245461>.

Beck-Gernsheim, E. (2003). La reinención de la familia: en busca de nuevas formas de convivencia. Madrid: Paidós.

Bornstein, M., Yu, J., & Putnick, D. (2020). Mothers' parenting knowledge and its sources in five societies: Specificity in and across Argentina, Belgium, Italy, South Korea, and the United States. *International journal of behavioral development*, 44(2), 135-145. doi <https://doi.org/10.1177/0165025419861440>

Cabrera, D., Funes, J., & Brullet, C. (2004). Alumnado, familias y sistema educativo. Los retos de la institución escolar. Barcelona: Octaedro-FIES. Flaquer, L. (2000). Las políticas familiares en una perspectiva comparada. Barcelona: Fundació "La Caixa".

Comas, M., Escapa, S., & Abellán, C. (2014). Com participen mares i pares a l'escola? Diversitat familiar i d'implicació en educació. Informes Breus, 49. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Conroy, M., McKnight, K., & Sutherland, K. (2019). Partnering with families of students at risk for emotional and behavioral disorders. In *Family, school, and community partnerships for students with disabilities* (pp. 57-69). Springer, Singapore.

Garreta, J. (2012). Famílies i escoles . La participació de les famílies als centres educatius.Lleida: Editorial Pagès i Ajuntament de Lleida.

Higuera-Rodríguez, L., & Fernández Gálvez, J. D. D. (2016). El papel de la familia en la educación de los niños con altas capacidades intelectuales. url: <http://hdl.handle.net/10433/4921>

INCLUD-ED Consortium (2011). Actuaciones de Éxito en las Escuelas Europeas. Madrid: Ministerio de Educación. Gobierno de España.

Plexousakis, S., Kourkoutas, E., Giovazolias, T., Chatira, K., & Nikolopoulos, D. (2019). School bullying and post-traumatic stress disorder symptoms: The role of parental bonding. *Frontiers in public health*, 7, 75. doi: <https://doi.org/10.3389/fpubh.2019.00075>

Purola, K., & Kuusisto, A. (2021). Parental participation and connectedness through family social capital theory in the early childhood education community. *Cogent Education*, 8(1), 1923361. doi: <https://doi.org/10.1080/2331186X.2021.1923361>

Save the children (2018). Sota el mateix sostre. Les Cases dels Infants: un recurs per atendre els nens i nenes víctimes d'abús sexual i les seves famílies a Catalunya. Url: <https://www.savethechildren.es/sites/default/files/imce/docs/sota-el-mateix-sostre-web-doble.pdf>

Tomasevski, K. (2004). El asalto a la educación. Barcelona: Intermón/Oxfam.

Vila, I. (1998). Familia, escuela y comunidad. Barcelona: Editorial Horsori.

Programari

Per a aquesta assignatura és indispensable un dispositiu tecnològic que pugui connectar-se a Internet.